

<p>ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ANNAN</p>

I. Αναγκαίες βελτιώσεις για τη διασφάλιση της λειτουργικότητας της Ε.Κ.Δ. στην Ευρωπαϊκή Ένωση

A. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Άρθρο 48: διαγραφή του άρθρου για τις **συνθήκες που συνομολογήθηκαν πριν από** τη θέση σε ισχύ της Θεμελιώδους Συμφωνίας. Ανάγκη για ολοκλήρωση του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο Annex V, πριν από την υπογραφή της συμφωνίας.
2. Άρθρο 49: **διαγραφή του άρθρου για την υιοθέτηση ομοσπονδιακών νόμων** που δεν κατέστη δυνατό να συμφωνηθούν πριν από τη θέση σε ισχύ της Θεμελιώδους Συμφωνίας. Ανάγκη για ολοκλήρωση των καταλόγων που περιλαμβάνεται στο Annex II (Constitutional laws), Annex III (Federal laws) και Annex IV (Cooperation Agreements), πριν από την υπογραφή της συμφωνίας.

B. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Άρθρο 38: **εκλογή όλων των νομοθετικών σωμάτων** σε ομοσπονδιακό και πολιτειακό επίπεδο μέσα σε «x» **μέρες** από τη θέση σε ισχύ του Συντάγματος. Ανάληψη καθηκόντων, από όλα τα όργανα, σε **10 μέρες** από τις εκλογές.
2. Άρθρο 39: συνακόλουθη διαγραφή (:) του άρθρου για το **μεταβατικό ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο**.
3. Άρθρο 40: οι **αρχηγοί των δύο Κοινοτήτων** θα ασκούν, **μόνο για «x» μέρες**, από κοινού καθήκοντα **Αρχηγού Κράτους** από τη θέση σε ισχύ του Συντάγματος μέχρι την συγκρότηση και έναρξη λειτουργίας των κοινοβουλίων σε ομοσπονδιακό και ομόσπονδο επίπεδο.
4. Άρθρο 41: **μεταβατική ομοσπονδιακή κυβέρνηση** για το ίδιο χρονικό διάστημα.
5. Άρθρο 53: **διαγραφή της υποχρέωσης επιπρόσθετης συγκατάθεσης της Ελλάδας και της Τουρκίας**, έως την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε., για τη διάθεση του εδάφους της Ε.Κ.Δ. για διεθνείς στρατιωτικές επιχειρήσεις.

Γ. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Άρθρο 26.1 και 26.6: **εννιαμελές Προεδρικό Συμβούλιο** (αντί εξαμελούς) με τουλάχιστον 3 μέλη από κάθε συστατική πολιτεία.

2. Άρθρο 27.1: εκλογή του Προέδρου και του Αντιπροέδρου σε ενιαίο κατάλογο από και μεταξύ των μελών του Προεδρικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση που δε καταστεί εφικτή η εκλογή, λαμβάνεται υπόψη η κοινοβουλευτική δύναμη των συμμετεχόντων στη κυβέρνηση κομμάτων.
3. Άρθρο 27.2 και 27.4: **Ε/κ Πρόεδρος και Τ/κ Αντιπρόεδρος για 40 μήνες**. Εναλλαγή αξιωμάτων για τους υπόλοιπους 20 μήνες της θητείας του Προεδρικού Συμβουλίου. Ο **Αντιπρόεδρος** θα είναι υπεύθυνος για τις σχέσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης με τις συστατικές πολιτείες και θα ασκεί καθήκοντα **Προέδρου της Γερουσίας**.
4. Άρθρο 29: Συνακόλουθη αλλαγή, αφού πλέον ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος (και όχι το μέλος του Προεδρικού Συμβουλίου που είναι υπεύθυνο για τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις) θα αντιπροσωπεύουν το Συμβούλιο στις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

4. ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ Ή ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

1. Άρθρο 14.1d: συμπερίληψη αναφοράς σε federal **competition policy** στις ομοσπονδιακές αρμοδιότητες.
2. Άρθρο 19.4: κάλυψη **χρηματικών προστίμων και άλλων ποινών** που επιβάλλουν στην Ε.Κ.Δ. οι θεσμοί της Ε.Ε. από την υπεύθυνη, ανά περίπτωση, ομοσπονδιακή ή πολιτειακή αρχή.
3. Άρθρο 19.5: στις περιπτώσεις που η Ε.Κ.Δ. ενδέχεται να θεωρηθεί υπεύθυνη για τη μη-τήρηση από μία συστατική πολιτεία των υποχρεώσεων της έναντι της Ε.Ε., μείωση του **χρονικού περιθωρίου** από 90 σε 30 μέρες μεταξύ της αποστολής προειδοποίησης προς την συστατική πολιτεία για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και της οριστικής λήψης της απόφασης από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση.
4. Άρθρο 19.7: συνταγματική πρόβλεψη για συμμετοχή της Κύπρου σε όλες τις μορφές **ενισχυμένης συνεργασίας** στο πλαίσιο της Ε.Ε. (εκτός και αν το Προεδρικό Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά με πλειοψηφία 2/3).
5. Άρθρο 33.3: πρόβλεψη δημιουργίας νέων ομοσπονδιακών ανεξάρτητων αρχών (**Διαμεσολαβητής, Ανταγωνισμός, Ενέργεια, Τηλεπικοινωνίες**)
6. Άρθρο 36.6: η λειτουργία του **Ανωτάτου Δικαστηρίου**, όταν επιλαμβάνεται υποθέσεων **αδιεξόδων**, θα διέπεται από ειδικό ομοσπονδιακό νόμο.

Π. Αναγκαίες ή χρήσιμες βελτιώσεις για τη βιωσιμότητα και λειτουργικότητα της Ομοσπονδίας

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. Άρθρο 3.2: Διαγραφή της αναφοράς σε **μη ιεράρχηση** ομοσπονδιακών και πολιτειακών νόμων (option a). Προσθήκη αναφοράς στο ότι η μη ιεράρχηση ομοσπονδιακών και ομόσπονδων νόμων δεν επηρεάζει τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου να κρίνει τη νομιμότητα κάθε νόμου (option b).
2. Άρθρο 4.3: αντικατάσταση της αναφοράς ότι οι **διεθνείς συνθήκες** που δεσμεύουν την Ε.Κ.Δ. θα αποτελούν **συστατικό τμήμα** του Συντάγματος, με διάταξη για την αυξημένη τυπική ισχύ τους.

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. Άρθρο 22.1-22.4: η **Βουλή των Αντιπροσώπων** να αποτελείται από **72** μέλη. Διαγραφή της αναφοράς στην εκλογή 24 γερουσιαστών από “the people of each constituent state”.
2. Άρθρο 24.1: προσθήκη διάταξης αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος **νομοθετικής πρωτοβουλίας** από το Προεδρικό Συμβούλιο και από τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων (μόνο για προτάσεις νόμου που δεν επηρεάζουν τον προϋπολογισμό).

Γ. ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. Άρθρο 28.1 και 28.2: προσθήκη αναφοράς στο ότι οι Πρόεδρος / Αντιπρόεδρος δε θα προΐστανται Υπουργείων. Κατάλογος Υπουργείων. **Πρόβλεψη για κατανομή των Υπουργείων** μεταξύ των μελών του Προεδρικού Συμβουλίου με κριτήριο την κοινοβουλευτική δύναμη των κομμάτων που συμμετέχουν στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση, όταν η κατανομή των Υπουργείων δεν καθίσταται δυνατό να γίνει με απόφαση του Προεδρικού Συμβουλίου.
2. Άρθρο 42: διαγραφή του άρθρου για την υποχρεωτική - τα πρώτα 10 χρόνια - **συμμετοχή των αρχηγών της εκτελεστικής εξουσίας** των συστατικών πολιτειών στις συνεδριάσεις του Προεδρικού Συμβουλίου.

Δ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. Άρθρο 36.1: **θητεία 9 χρόνων (μη-ανανεώσιμη)** για τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου.
2. Άρθρο 39.9: Συνταγματική πρόβλεψη για τη σύσταση και λειτουργία **Ομοσπονδιακού Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου** (αντί της απλής enabling clause). Δικαίωμα **ατομικής προσφυγής** στο Ομοσπονδιακό Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο για υποθέσεις παραβιάσεων του Συντάγματος.

III. Αναγκαίες ή χρήσιμες διορθώσεις, αποσαφηνίσεις και βελτιώσεις

A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

1. Προοίμιο: προσθήκη προοιμίου (στο Σχέδιο υπάρχει προοίμιο μόνο στα Main Articles και όχι στο Σύνταγμα).
2. Άρθρο 1.1: προσθήκη αναφοράς στην ιδιότητα της **Ε.Κ.Δ.** ως μέλους της **Ε.Ε.** (διαγραφή της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 19.1).
3. Άρθρο 2.3: προσθήκη αναφοράς στο ότι οι **συστατικές πολιτείες** κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, σέβονται τις **υποχρεώσεις τους έναντι της Ε.Ε.**
4. Άρθρο 6.4: διαγραφή της υπάρχουσας παραγράφου, για το ότι οι συστατικές πολιτείες θα απαγορεύσουν με νόμο την (παρακίνηση για ή την) άσκηση βίας κατά των κυπριακών αρχών και των εγγυητριών δυνάμεων, και αντικατάστασή της με νέα διάταξη σχετική με την τρομοκρατία.
5. Άρθρο 10.2: προσθήκη της **Ημέρας της Ευρώπης** στις επίσημες αργίες της Ε.Κ.Δ.
6. Άρθρο 11.1: ένταξη σε **Παράρτημα** του Συντάγματος του καταλόγου Δικαιωμάτων της Ε.Σ.Δ.Α., των δύο σχετικών Συμφώνων του Ο.Η.Ε. και του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.**
7. Άρθρο 11.3: αποσαφήνιση ότι νομική βάση των **εξαιρέσεων** στο δικαίωμα διακίνησης και διαμονής είναι η **σχετική απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών της Ε.Ε.** και όχι η Foundation Agreement.
8. Άρθρο 11.4 και 22.5: Συμπερίληψη των **Roma** στον κατάλογο των μειονοτήτων.
9. Άρθρο 19.1: αποσαφήνιση ότι η **πολιτική της Ε.Κ.Δ. στο πλαίσιο της Ε.Ε.** ασκείται από την **ομοσπονδιακή κυβέρνηση.**
10. Άρθρο 54: Λειτουργία **Επιτροπής Αγνοουμένων** σύμφωνα με τη νομολογία του Ε.Δ.Α.Δ.

B. ΛΟΙΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

1. Άρθρο 2.2: Αντικατάσταση του όρου “territorial integrity” με τον όρο “boundaries” αναφορικά με τις συστατικές πολιτείες.
2. Άρθρο 4.2: Προσθήκη αναφοράς στις αρχές του **σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χρηστής διακυβέρνησης**, κατά την άσκηση κυβερνητικών λειτουργιών σε όλα τα επίπεδα.
3. Άρθρο 6.2: **διεξαγωγή διεθνών στρατιωτικών επιχειρήσεων** στην επικράτεια της Ε.Κ.Δ. με **απόφαση (αυξημένη πλειοψηφία) του Προεδρικού Συμβουλίου** (και όχι με τη συμφωνία Ελλάδας/Τουρκίας ή των κυβερνήσεων των συστατικών πολιτειών).
4. Άρθρο 8.3 και 10.3: προσθήκη στην αναφορά για τους ύμνους, τις σημαίες, και τις επίσημες αργίες των πολιτειών να αντικατοπτρίζουν το νέο πνεύμα που διέπει τις σχέσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.
5. Άρθρο 12.2: διαγραφή της αναφοράς στην **ιδιότητα του πολίτη της Ε.Ε.**

6. Άρθρο 15.1: διαγραφή του επιρρήματος “**κυριαρχικά**” ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων από τις συστατικές πολιτείες.
7. Άρθρο 17 και άρθρο 31: απόλεια της **Joint Investigation Agency** και μεταφορά των αρμοδιοτήτων της στην **Ομοσπονδιακή Αστυνομία**.
8. Άρθρο 18.1: αποσαφήνιση ότι η **ομοσπονδιακή κυβέρνηση** χειρίζεται τις **εξωτερικές σχέσεις** της Ε.Κ.Δ.
9. Άρθρο 18.2: διαγραφή – συμβολικού χαρακτήρα – της **αναφοράς στις Συνθήκες Συμμαχίας και Εγγυήσεων** στην παράγραφο για τους ειδικούς δεσμούς Κύπρου και Ελλάδας / Τουρκίας.
10. Άρθρο 20.2: Αποσαφήνιση **ασυμβίβαστου** μεταξύ της ιδιότητας του μέλους φορέα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και της ιδιότητας του μέλους φορέα των κυβερνήσεων των πολιτειών.
11. Άρθρο 26.10: **διαγραφή της αναφοράς στο Ε.Δ.Α.Δ και στο Δ.Ε.Κ.** στο άρθρο για το διορισμό κυπρίων πολιτών σε διεθνή ή ευρωπαϊκά όργανα από το Προεδρικό Συμβούλιο.
12. Άρθρο 43: διαγραφή της διάταξης για τη **θέση σε ισχύ της Συνθήκης Προσχώρησης** της Κύπρου στην Ε.Ε.